

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenčni ponedeljko in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemati na vse stroške dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 8 gld., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 80 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 8 gld. 80 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtistopnove petit-vrste 6 kr., če se osnailo enkrat tiski, 6 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiski.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolpa“.

Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne radi je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Bosne in Hercegovine.

Mej vsemi predmeti zdanje dnevne politike najbolj zanimajoče je vojevanje naše vojske v Bosni, ali poročil od tam je malo. Najnovejši oficijalni telegram od 27. avgusta tole pripoveduje:

„Razen orožja in kanonov, o katerih je bilo uže poročano, bilo je naše vojski vsled razoroženja samo v Sarajevem 6000 turških pušk izročenih. Izmej turških vojakov (nizamov, redivov in basibozukov), kateri so bili pri vzetji Sarajeva ujeti, poslanih je 55 oficirjev in 83 vojakov v Brod. — Več vstaških čet, katere so bile pri Stolcu razpršene, bilo je ujetih. — Dne 24. t. m. so se udali pri Mostaru našim prvim stražam 4 turški oficirji in 154 redivov. — Dvajseta divizija je bila 26. avgusta pri Doboji zopet vnovič napadena od turške infanterije in artilerije, vendar je bil boj brez večje pomembe. — Pri razgledovanju pred Banjaluko je bil 24. t. m. pri Ključu boj z vstasi. Natančneje o tem nij znano.“

Iz tega teleograma je vidno, da je turška vstaja zoper naše vojsko tuni po vzetji dveh glavnih mest, Sarajeva in Mostara, še vedno živahna, in da žalibog nij upati, da bi mogče bilo muslimanske oborožene družali hitro razorožiti in vreči. Pri Doboji nov napad na naše 26. t. m., in sicer tudi s kanoni! Uže ko je bil magjarski malo srečni general Szapary 23. t. m. napaden, pisala je „N. fr. Pr.“ od vtorka 27. avgusta: „Iz tega se prvi kaže, da vzetje Sarajeva nij imelo na vzhodnji oddelek turških vstašev nobednega moralčnega učinka, drugič pa, da Szapary nij dobil še dovolj pomoći.“ To je zdaj po novem napadu vstašev 26. avgusta se bolj resnično in dokazuje, da hočejo vstasi vstrajno vstavljeni se,

in da bode naša vojska še trdo delo imela, predno jih uniči ali razoroži, zlasti, ker je videti, da se bodo po izgubi večjih mest in krajev pomeknili v bosenske gore in gozde, od koder jih bode krvavo teško iztrebiti.

Iz Broda se v „D. Ztg.“ poroča: Kakor vojni ogledulji poročajo, raste število vstaških čet okolo Zvornika in se v Gradačcu, Gračanici, v zgornjej in dolnej Tuzli muzelmanje pripravljajo na hud upor. Iz jugo-zapada so dobili municije, pušk in kanonov obilo. — Velika četa vstaškega turškega vodje Požderca se zbira v Kozara planini in baje namerava Banjaluko še enkrat napasti.

Kakor „Pester Lloyd“ poroča, stoji glavna moč onih turških upornikov, ki so bili iz Sarajeva pregnani, pod poveljstvom Ismail-bega v Javorskih gorah, blizu srbske meje v ugodnih pozicijah med Višegradom in Zvornikom. Ko bi bil magjarski general Szapary svoj nalog, do Zvornika prodreti in ta grad zaseseti, izvršil, ne bi bili mogli vstaši tam usesti se. Tako pa vzrasto še velike težave.

Prijateljska poročila iz Bosne.

V.

V Travniku 18. avg. 1878.

Dragi prijatelj!

K ljubemu tvojemu pismu od 10. t. m., v katerem me prosiš, da bi ti nekoliko opisal zadnje boje, in katero sem denes v Travniku prejel, odgovarjam ti sledeče:

3. avg. odrinili smo 7. divizija, pri katerej je naš polk, iz Banjaluke proti Travniku, in imeli smo do Travnika 6 maršev narediti, namreč: Banjaluka, Dobrinje, Sitnica, Varcarovo, Jajce, Karavla, Travnik. Opominjam, da

v štacijah le pod milim nebom prenočujemo, in če nij v štacijski pripravnega prostora, marsiramo trudni, lačni in žejni dalje, dokler ne pridemo do vode in velike ravnine. Kuhamo samo zvečer. Prvi dan (3. avgusta) marsirali smo v miru, tudi drugi dan (4. avgusta) nij bilo nikjer nič Turkov opaziti. Vendar smo uže v Sitnici izvedeli, da nas čakajo blizo Varcarevega. Po noči od 4. do 5. avgusta je vso noč deževalo, da smo zjutraj vsi mokri vstali, in se ob 7. uri iz Sitnice napotili proti Varcarevemu. Pred nami je marširal prvi batljon našega polka za prednjo stražo.

Komaj tako jedno uro marširamo, kar blizu sela Rogelje začujemo prvi turški strel. Brž se na dano povelje ustavimo, ter se v malo krdele razdržimo. Na to odda naša gorska baterija prve tri prazne strele (hohlschüsse), godba zaigra cesarsko himno, v znamenje, da se začne prvi boj, in mi zavpijemo: „Živo! car, vojska in država naša!“ Dragi prijatelj, tak trenotek človeka čudno prime!

Zdaj se prične boj. Turška družal je bila v trdnih pozicijah ob gori, mi pa smo po ravnini marširali. Zdaj se razprostremo na dve strani, in sicer ves naš polk in dve kompaniji Leopoldovcev, ter Turke na straneh primemo. Jaz sem bil na desnem krilu. Boj je bil ljut, in svinčenke so padale kakor toča. Pokalo je cele tri ure, proti poludnevu pa je levo naše krilo po velikem trudu dospelo na vrh gore, na katerej so bili Turki utrjeni, ter jih z vso silo prijelo, tako, da se je ob 1/2 12. uri začela turška golazen umikati. Ob 1. uri smo bili uže na vsej gori, in Turki so bili popolnem premagani. Ta dan smo vzeli Turkom tudi jedno zastavo. Turkov je dosti padlo. Od naših je bil nadleženat Doksat teško ranjen, in je drugi dan umrl. Škoda

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstäckerji.)

Prvo poglavje.

(Dalje.)

„Tedaj ima vrag zopet jednega izmej teh peklenkih piratov pod jadrom?“ vsklikne star kapiten; „misli sem, odkar so Tenara z vso njegovo svojatjo vdušili, da so ti spaki popolnem iztrebljeni, ali vsaj za jedno kopolet ostrašeni.“

„Da, Tenares moral je biti pravi divjak,“ zavrne tujec, vino iz kozarca v jednem dušku izpraznivši; „katere ladije so ga takrat uže zajele?“

„San Antonio in Pendenciero,“ odgovori Anglež.

„Gotovo so te ladije, ki so še zdaj tu na pristanišči?“ vpraša tujec.

„Ne,“ odgovori star kapiten, „San Antonio odjadral je na Španjsko, Pendenciero križa pa ob peruanских obalah.“

„Hm,“ mrmra tujec in premisljajoč z glavo kima, „a kaj sem ravno hotel reči, — aha, — kako se je zovel kupec, ki je piratsko ladijo od vlade kupil, — mislim, da je

bila na dražbi prodana, — nij bil to nekov don Manuto, kakor sem bil čul?“ Sklenico je zopet prijel, kakor bi si baš hotel natočiti, in jo vedno še držal, od starega kapitena odgovor pričakovavši.

„Da, don Manuto,“ odgovori ta, napolnilvši si svoj kozarec, — „tako ime je imel vsaj prejšnji kupec piratske Reconocido.“

„Prejšnji kupec!“ vsklikne tujec, in vino izlije se inu iz sklenice, ker je ravno hotel si natočiti, črez kozarec in po mizi, še predno jo je mogel zravnati; potem pa, kakor se bilo to ponesrečilo, pogleda sklenico proti luči, si kozarec do vrha natoči in prazno izpije.

„Caramba, amigo!“ začudi se mladi oficir, — „ladija vas jako zanima, kakor se kaže; ali ste z njo kaj nameravali?“

„Hm,“ odvrne tujec uže popolnem mirno, si obriše vino z brk, ter si jih zravnva s sredincem na desno in levo, — „uzrok bi uže

„Da! kraja vam ne morem tako čisto opisati, sennor,“ odgovori tujec, — „jaz nijsem pomorščak, in nam suhozemcem je jeden kraj na vodi jednak druzemu; a zgodilo se je to bližo osem dnij od tu, in če se ne motim, bolj južno od Valparaíso, ker se spominjam, da sem južni križ v zadnjih dnevih vedno za soboj lehko opazoval.“

„Vaš kapiten bode vsaj to tukujšnje sodnji naznani?“ vpraša mladi mož; „ravno zdaj imamo tu v luki dosta angleških in španjških vojnih ladij, in trud bi se uže poplačal, ako za piratom jedno kapersko ladijo odpšljemo.“

zanj! Sicer so padli še trije možje, 15 jih je bilo več ali menj ranjenih.

6. avgusta smo bili v taboru v Varcarevem, zvečer smo odmarširali proti Jajcu. — Kako smo se tukaj bili s turško golaznijo, ti denes ne utegnem poročati, ker moram na „strajfkomando“. Bog!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. avgusta.

Hrvatski ban Mažuranić je dobil od cesarja sledenje pismo: „Ljubi ban Mažuranić! Iz poročila fcm. Josipa barona Filipovića ob prigodu marširanja 13. armadnega kora sem izprevidel, da so se tako oblastnije kakor tudi prebivalci v provincijalu pri tej priliki delavno, podpiralno in požrtvovalno izkazali. Ukažujem Vam oblastnjam in prebivalcem izreči mojo zadovoljnost in moje priznanje.“

Zagrebški odbor za razsvitljavo ob priliki vzetja Sarajeva je dobil od generala Filipovića zahvalo in odzdrav, znamenje, da telegrafna zveza nij pretrgana, če prav uže nekaj danij nij nobenih poročil iz Sarajeva bilo.

Magjari nadaljujejo svoje smešno protivljenje zoper zasedenje Bosne, kar bi se moralno pa, ker bi postalo lehko našej armadi osodno, strogo kaznovati. Peštanski podžupan je bil prvi, ki kljubu ministarskemu ukazu nij htel dati predpoge za prevajanje živeža bosenskej armadi; temu sledilo je še mnogo drugih magjarskih županov, ki se jednako protivijo. Magjari se radi hvalijo s konstitucionalno državo, a da bi tudi dolžnosti, katere jim domobranstvo nalaga, izvrševali, kakor to izgledno storijo Hrvatje, kateri imajo na bojišči sami 22.650 voz, to zdi se jim preveč, ter se izgovarjajo s tem, da imajo vsled zasedenja Bosne in Hercegovine uže itak preveč bremen nositi. Sicer je pa to protivljenje Magjarov za stvar celo dobro, ker nas pomaga rešiti nesrečo, da bi rešeno Bosno dobili v roko in upravo baš Magjari.

Vnajanje države.

Rusi so v Aziji zopet jedenkrat Angleži diplomatično zmagali. Kakor smo uže poročali, poslala je ruska vlada poslanika v Kabul, afganiškemu emiru. Tega poslanika je emir vrlo prijazno sprejel, ga pogostil, ter njemu na čast napravil ogled črez svojo armado. Pokazal je sploh, kolikanj čisla rusko vlado. Angleži, ki doslej na nobeden način niso mogli doseči, da bi afganiški emir sprejel angleškega residenta (polnomočnika), so zlobno gledali in opazovali rastoči ruski vpliv v srednjej Aziji. In angleške novine so oznanjevale svetu, da je tudi angleška vlada odpislala svojega poslanika v Kabul, ki bode z lepa ali z grda prisilil emira, da bode sprejel angle-

škega residenta. Ali afganiški emir sovraži Anglež, ker pozna njihovo nenasiljivost. Zato žuga zdaj Angleška, da bode sotesko Khyber afganiškemu emiru zaprla, in severno zapadno mejo popravila, to je, zemljišče afganskega emira si prisvojila. Ali emir v Kabulu si misli: ruski car je blizu! Vse to pa kaže, da nadaljevanje reševanja orientalnega vprašanja vršilo se bode v Aziji.

Turški sultan je, kakor se dunajskemu „Tagbl.“ poroča, rekel poslanikom velevlastij, da na noben način ne bode Grki nič zemlje odstopili. „Te sramote državi svoje ne budem storil“, dejal je. Vsled tega zbira Turčija na meji Grecije vojsko. Dozdaj je v Tezaliji in Epiru 30.000 mož turške vojske nabrane. Po naredbah turškega vojnega ministra pa ima biti še 20.000 mož do 10. septembra v Janino in Lariso poslanih biti zoper Grke, če vojsko začnó. — Gotovo se zdaj Grki kesojo, da so prej mirno prežali in gledali, namesto, da bi bili z Rusi in Srbi skupno v boj stopili.

Nemčija nema sreče sé svojim načrtom postave zoper socijalne demokrate. Kakor je uže znano, predložila je oni načrt nemškemu zveznemu svetu, kateri ga je zopet v posvetovanje oddal pravosodnemu odboru. Iz tega načrta izbrisal je uže pravosodni odbor tisti državni urad, ki bi imel nadzorovati zadeve raznih društev in vse časopisje. Mestotakega državnega urada prevzel bode pa ta posel zvezni svet (bundesrat). Pravosodni odbor tudi nij dovolil da bi se premoženje razpuščenih društev konfisciralo in krajnej ubožnej denarnici oddajalo, kakor je to Bismarck zahteval v osnovi socijalne postave. S tem malenkostnim predrugačenjem pa pruski načrt postave zoper socijaliste še nij izgubil svoje strašne ostrine.

Dopisi.

Iz ložke doline 26. avg. [Izv. dop.] — Graje vredno in kritizirati se mora ravnanje nekaterih ljudij, ki vznemirjajočimi vestmi o Bosni alarmirajo itak uže zbegano občinstvo. Nevoljno sem poslušal kako je minole dni neka babura plašila nevedne kmetiče s tem, da jim je pripovedovala, da so trije bataljoni domačega polka popolno uničeni; mislite si tugovanje in žalost roditeljev in svojcev. Veliko odgovornost prevzame razširjevalec jednakih lažnjivih vestij. Ruzumne možake zavračam na „Slovenski Narod“, kateri nam vse resnično in pozitivno o vojni pove. Torej podučujmo ljudstvo o tem vsi, ki čitamo.

Prihodnje šolsko leto se bode naša mladina za četrtni razred doma šolala; sedajna trirazredna šola je v čveterorazredno preustrojena. To je velika dobrota za naš okraj in

bližnjo okolico, kjer je velika množica ukažljene dece, katerim je treba znanja. A bojanzen nas navdaja, da ne bode s četrtim razredom bodoče leto še nič, ker primanjkuje moških učiteljskih močij; slavni kraji šolski svet odvrača učiteljice, rekoč: ženska ne more brzati odrastenih učencev. Nekateri se pa izjavljajo, da je ženska učiteljska moč tudi dobra, kjer nij druge. Kraji šolski svet naj bi raje preskrbel izvrstnega nadučitelja, (katerega nemamo), da bi bil sposoben podučevati tudi v IV. razredu, potem se lehko zadovoljimo, ako podučujejo v I. in II. razredu učiteljice. Možje! prevdarite vsak korak, da ne bode mladini v kvar. —

Z letino nijsa zadovoljni naši kmetovalci; mokrote je bilo preveč. Krompir, glavni pridelek v našem kraji, zelo gnijije; radi tega gospodinje skrbe, s kom bodo krompir nadomestile.

Iz Metlike 22. avg. [Izv. dop.] Sarajevo je naše! Ta vest nas je tu v našem mestici vse z radošijo napolnila. Po neizrekljivih težavah in velikih izgubah prodrele so tedaj naše hrabre vojske do Sarajeva, in to največje jugoslovansko mesto vzele. V proslavljenje tega dne bilo je tudi celo naše mestice razsvitljeno, kljubu temu, da je bil nemškatarski župan protiven. Sto in sto lučic migljalo je na oknih, katere so nam hotele pripovedati, da naj si avstrijski Slovani ta dan dobro zapamtimo, ker slavjanski živelj postal je v Avstriji močnejši, slavjanska večina v Avstriji se je s tem dnem namnožila. Razsvitljen je bil grad nemškega viteškega reda, grad vit. Savinška in vse privatne hiše. Naše občinstvo bilo je ta dan jako navdušeno. In da so za slavjansko stvar in našo cesarsko hišo navdušeni, pokazalo je mnogo transparentov z napisimi: „Bog živi, Bog ohrani cesarja!“ „Živila zmaga!“ „Slava c. kr. armadi“. Na mestnej hiši bil je velik transparent izpostavljen, v katerem je podoba našega cesarja v sto in sto lučicah bleščela; pod transparentom stal je napis: „Ven s Turki! Nek se ori, kud' se se slavska rieč govori.“ Slavnost je celo poveličala naša mestna godba, katera je svirala najprej cesarsko pesem pred mestno hišo, potem pa je šla skozi mesto. Velika množica od blizu in od daleč spremljevala jo je, in krepki „živio“-klici čuli so se neprehonom. Cela slavnost imela je pa popolnem naroden značaj. Pozno v noč razišla se je še le navdušena množica ljudstva.

dovolj imel, ako bi se za to ladijo zanimal, ker sem bil že uže v tesnejši zvezi, kaoršno si več ne želim s katero njegove baže priti, — a jaz se nijsem čudil ladiji, nego le možu, o katerem smo govorili, ker se mi je tako zdelo, kakor da bi beseda „prejšnji“ hotela izraziti, da je stari gospod umrl, česar se ve da zopet ne želim.“

„Resnica je to,“ pravi kapitan, „don Manuto umrl je slučajno oni večer, ko je sklenil kupčijo zavolj ladije. Zapuščina njegova in vse njegovo imetje ostalo je pa v takovem neredu, bilo je vse tako male vrednosti, da so ga za insolventnega proglašili. Piratsko ladjo so pa potem v drugič prodali, ko se je bila delj časa v luki brez varstva sem in tja podila in uže hudo poškodovala. Drugi kupec sem jaz,“ — se nekoliko prikloni, — „a to je dolga pripovedka, sennor, in ker je uže precej se zapoznilo, mislim, da je čas, da odinemo, jutri —“

„Oj caballeros!“ obrne se uljudno tujec k svojim sosdom za mizo, — „po dolgem potovanji na morji sem denes prvič zopet na mirnih tleh in preveč se veselim take prijetne družbe, da bi se tako hitro zopet od nje poslovil. Juanita, amiga mia, prinesi še dve sklenici svojega najboljšega vina, srce moje, in drugih kozarcev.“

„Ne vem, sennor,“ pravi stari pomorščak v malej zadregi, ko je videl, da deklica uže ono nese, kar napravi srce veselo, — „to je —“

„Prostost mojo mi morate odpustiti, caballeros,“ seže mu proseče tujec v besedo. „Kakor se kaže, ste vsi „vodne podgane“, in dolzh uklanjanje vajeni; dovolite tedaj jedenkrat tudi „poljskej podgani“, da se malo dnij na svojem elementu razveseluje — mej vami. Da vam bode pa jasno moje zanimanje za Reconocido, in uzroki, zadostovalo vam bode, ako vam povem, da sem baš po tem piratu

vse svoje premoženje izgubil; lehko je tedaj umeti, da mi je nekako zadostenje, ako slišim natančneje poročilo o končnem sklepu zločinskega živenja piratske ladije. O Marequita, chiquita, to je pravo vino, — stari dobr znanec lepših in boljših časov — krasna dežela Champagne, to je istiniti „val paraiso“ — zdaj pak caballeros: napijmo veselemu živenu in naglej smrti!“

Kozarci so bili napolneni in mož imel je v sebi tako nekaj posebnega, živahnega, da sta se stara pomorščaka sramovala, njegovej prošnji odreči; le mladi Anglež izgovarjal se je s tem, da radi svoje bolezni ne sme vina okusiti; oba pomorščaka in tujec pa tej napitnici visoke kozarce do dna izpraznó.

Mladi mož se pa nij le radi svoje boleznosti hotel pridružiti, ampak želel je z Manuelom več ko mogoče se pomenkovati; le sem in tja umešal se je v razgovor onih treh pivcev pri mizi. A tudi tujec mu nij dopadal,

P. n. volilcem celjskega volilnega okraja!

Volitev poslanca za deželni zbor se bode 12. septembra t. l. vršila. Naš dozdanji kandidat za deželno poslanstvo, g. dr. Josip Srnec, je zdaj pri vojaštvu v Bosni, in ne more voljen biti za poslanca, dokler je aktivni oficir v c. kr. armadi. Treba je tedaj drugega kandidata postaviti, v katero svrhu se volilci in drugi slovenski domoljubi ujudno vabijo k shodu v sredo 4. septembra popoludne ob 4. uri v gostilnici g. Hanzenbihlerja v Žavcu se sniti.

Centralni volilni odbor za slov. Štajer.

Domače stvari.

— (Ugovorna obravnava zoper konfiskacijo „Slovenskega Naroda“.) Zoper zadnjo konfiskacijo našega lista smo bili uložili zopet enkrat ugovor pri deželnej sodniji. Vsled tega je bila zadnja soboto javna obravnava. Naš list je zastopal obče znani tukajšnji narodni advokat, g. dr. Valentin Zarnik. V obširnem govoru (katerega žalibog celega ne moremo ponatisniti, ker bi bili — konfiscirani, kakor nas prejšnje izkustvo uči) je dr. Zarnik dokazoval neopravičenost konfiskacije, naglaševaje tiskovno svobodo, ki je v osnovnih državnih zakonih vsem državljanom zagotovljena, dokazoval nedolžni značaj in resničnost objavljenega dotičnega našega članka, in prizivil se na neodvisnost sodniško, ki naj ne bi potrjevala tacih konfiskacij. Ali žalibog je bil ves trud našega zagovornika, advokata dr. Zarnika, ravno tako brezvsešen, kakor pri prej vršenih jednach obravnavah trud urednikov: — konfiskacija je bila potrjena.

— (Vojna pripravna šola v Ljubljani) se ima letos zapreti. Učenci se bodo razdelili po peških kadetskih šolah.

— (Iz Črnomlja) smo prejeli šolsko letno poročilo, iz katerega posnemljemo, da je v vseh štirih razredih 482 otrok šolo obiskovalo, in sicer v I. razredu 95 dečkov in 95 deklic, v II. 78 dečkov in 80 deklic, v III. 35 dečkov in 47 deklic, v IV. 30 dečkov in 22 deklic.

— („Slovencem je jedini spas u književnosti s Hrvato-Srbi.“) Pod tem naslovom priobčuje prof. dr. Petar Tomić v hrvatskem časniku „Branislavu“, ki izhaja

— sam ne vedel zakaj; ne mogel si tolmačiti, od kod izvira ta sumnja in zakaj, a bilo je tako, in neka neznana posebnost tujčeva opravičevala je ta čut mladega Angleža.

„No, ako vas piratska ladija zanima, morem vam z malo besedij vso njeni zgodovalo razložiti,“ prične tedaj stari kapiten. „Ladija ležala je mej tem, ko so sodnije uravnavale zapuščino prejšnjega posestnika, mnogo let tu v luki, skoraj da so uže vsi na njo pozabili. Ladija imela ne tako rekoč nobednega gospodarja, zato se je tudi zgodilo, da jo je jedenkrat močan sever, — nadloga našega pristanišča — ob breg zapodil; pri tej priliki se je ladija tako poškodila, da se na njeni popravljanje ne dalo več misliti.“

„Škoda,“ oglesi se tujec; „kakor se je pripovedovalo, bila je to izvrstna ladija; v mehikanskem zalivu niso mogli njeni hitrosti in orjakosti prehvaliti.“

v Osjeku, dva članka, ki priporočata literarno zjedjenje naše s Hrvati.

— (Družba sv. Mohora.) Razpošiljava družbinih knjig se je pričela in bodo če. gg. družbeniki knjige prejeli po vrsti, kakor so škofije tiskane v „Koledarju“. Družba sv. Mohora je imela od 1. avgusta 1877 do 1 avgusta 1878 25.755 gld. 62 kr. dohodkov in 25.752 gld. 94 kr. stroškov. Matici je pristašlo 166 gld. v gotovini. Za prihodnje leto 1879 razpisuje družbin odbor sledče družbina darila: a) Sto in štirideset gold. za štiri kraje izvirne povesti, vsakej po 35 gold., v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane pole in b) Sto in štirideset gold. za štiri podučne spise raznega zapadka, vsakemu po 35 gold., v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane pole. Najbolj ustrezajo družbinemu namenu:

razprave o narodnem gospodarstvu, poduki iz pravoslovja, naravoslovja in zdravilstva, črtice iz cerkvene ali posvetne zgodovine, potopisi, životopisi slavnih mož itd. Tudi primerne pesni in spise poštano šaljivega zapadka bodo odbor z veseljem sprejel. Pisatelje pa, kateri za družbo pišejo, prosimo, naj ne zabijo, da njihovih spisov ne bere le peščica bralcev, temveč več, nego 25.000 udov jih prebira; izmej bralcev pa pripada ogromna večina priprostemu ljudstvu, zato spisi nikdar naj ne bojo previsoki ali preučeno osnovani in sestavljeni.

Ložej so priprostemu človeku umlivi, prej ga bodo podučili in mu blažili um in srce. Rokopisi naj se družbinemu tajniku pošljejo do 1. majnika 1879 brez podpisane imena, katero naj se priloži v zapečatenem listu. — Prisotna darila bodo izplačana na god sv. Mohora dné 13. julija 1879. — Namenjene so družnikom prihodnje leto 1879 sledče knjige: 1. „Slovenski Goffine“ — to je razlaganje sv. maše, beril in evangelijev. 2. „Šmarnice presv. Jezusovega Serca.“ 3. in 4. „Spisovnik za Slovence“. Sestavil Andrej Praprotnik, nadučitelj in ravnatelj I. mestne šole v Ljubljani. 5. „Občna zgodovina.“ Spisuje gosp. profesor Josip Stare. VI. snopič konča nemško zgodovino srednjega veka in pripoveduje zgodbe Francozov in Angležev do konca srednjega veka. 6. „Koledar za leto 1880“ z raznovrstnim podučnim in zabavnim berilom.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 26. avgusta.

(Razjaljenje časti.)

Prvosednik sodišča je višje deželne sodnije svetovalec g. Kaprec, votanta sta deželne sodnije svetovalca gg. Ribič in Kočevar.

„Menda jo je tudi za to don Manuto kupil, a kakor sem dejal, sever je to uničil; zdaj bi pa popolna poprava te ladije baš toliko stala, kakor nova. Po končnej ureditvi vseh stvarij iz zapuščine ranjcega Manuto, prodajala se je razen drugih rečij tudi Reconocido; a niklo niž hotel le na malo za njo ponuditi. Koncem kupil sem jaz razbitine dosta v ceno, da bodem z Reconocido za se porabil, kar se bo dalo porabiti in tako toliko dobil, kolikor sem dal za ladijo. Jadrniki so bili še dobro ohranjeni, zato dal sem jih uže na svojo ladijo postaviti; tudi notranjo upravo kajite, istinito okusna, porabil bodem za se; vrvje in verige, kar so moji pomorščaki uže na suho raznosili, plačalo mi bode moj trud pri vsem delu.“

(Dalje prih.)

Tožnika, branjevca in hišnega posestnika ljubljanskega g. Stepančika zastopa avokat Kozjek iz Gradca.

Zatoženca hišnega posestnika in mestnega odbornika g. J. N. Horaka zastopa avokat dr. Moše. Dvorana je poslušalcev prenapolnena. Povabljeni je celih 17 prič

Zatožba se glasi blizu takole: V nedeljo 10. marca t. l. zborovala je pogrebna Marijana bratovščina v Ljubljani občni zbor.

Nek članek ljubljanskega „Tagblatta“ 16. marca 1878 št. 63 je govoril o dveh v tej skupščini stavljenih predlogih zarad volitve treh novih udov odbora. Očitalo se je v tem članku g. vodji Horaku, da se je pri glasovanju o teh predlogih vladal nekorektno in ne-parlamentarno.

Olgovarjal je na omenjeni članek g. J. N. Horak v Poslanem ljubljanskega „Tagbl.“ št. 68. 23 maja 1878. V tem članku se je g. Stepančiku očitalo, da je s svojim agitatornim neopravičenim sumničenjem družbo tako rekoč z vsacega tira spravil, in da je prejšnjega vodjo g. Kaspar Ahčina in njegovega naslednika g. Pakiča na najnesramnejši način nepoštenega in zmedenega delovanja pri Marijini bratovščini dolžil, kmalu pa prisiljen bil vse svoje neopravičene izjave v tej zadevi preklicati.

Slednjič se v omenjenem „poslanem“ trdi, da je uže vsakemu človeku v Ljubljani znano, da g. Stepančik tako rekoč opravljanje poštenih ljudij smatra kot rokodelstvo.

Vsled tega „poslanega“ se čuti g. Stepančik kot opravljivec ali kakor zatožni spis pravi kot „škandalmačer“ razjaljen, in zahteva, da se g. J. N. Horak dolžnega izpozna pregreška po §. 488 k. z. in naj se kaznuje po §. 493 k. z.

Zatoženec J. N. Horak je 65 let star iz Moravskega blizu Brna doma, uže 42 let v Ljubljani biva in je 35 let ljubljanski meščan. Dosegel je od strani svojih someščanov razna dostojanstva, kar kaže, da uživa pri njih mnogo zaupanja. Bil je uže pred več desetletij občinski zastopnik ljubljanskega mesta in to je ostal še danes, isto tako je tudi svetovalec kupčijske komore. Bil je tudi državni in deželni poslanec. Uže 23 let je načelnik denarnih pomočnih družbe za obrtnike, in nad 20 let meščanskega zavoda za ukvartiranje vojakov, katera dva zavoda opravlja na občno zadovoljnost udov, kar priznava tudi javnost in občinstvo. Pred 20 leti bil je uže tudi načelnik Marijine bratovščine, a je ta posel zaračun raznih družih opravil odložil in bil še nekoliko let tajnik in denarničar društva.

Pred kakimi tremi leti začel se je tožnik g. Stepančik zaletavati v tačasnega vodjo, ključarja g. Kašper Ahčina. Pravil je, da so napačne številke sreč zapisane v poročilu društva, da so torej lehko zamenjane če dobé kak večji dobitek, kako se more pustiti ključarju kasa, katero lehko odpre, in da ta, ako tako gospodari, daje lehko svojim hčeram po 6000 gold. dote. Pri občnem zboru aranžiral je tačas g. Stepančik velik hrup, in po neprenehoma v časnikih objavljenih napadih g. Ahčina prisilil odstopiti. Njega je odbor potem naprosil, da je vodstvo prevzel, kar je pa, ker je videl, da more nastati še večja po Stepančiku narejena zmešnjava, po dolgih prošnjah tudi storil.

G. Stepančik je bil izvoljen pred tremi leti „per acclamationem“ v odbor družbe, odbor pa ga je volil za podpredsednika. Zdaj

je bil navidezno g. Stepančik zadovoljen. Ob dolžil je zdaj Pakiča da je ukral neki srebrni križ, ki je bratovščini bil v last, odpravil, in dolžil ga še neke druge stvari zaradi katere je g. Pakič Stepančika tožil pri delegiranej sodniji in je moral tam g. St. g. Pakiča za zameri in za odpuščanje prosi. V odborovej seji se je Stepančik ponudil, da bode naročili za bratovščino sveče, pa nij hotel nikoli predložiti računa, katerega mu je fabrika poslala. Vsled tega so ga večkrat v seji interpelirali, sosebno g. Maček hudo. Izstopil je iz odbora in po občnem zhoru 10. m. l. ko so bili na predlog g. Arka, Pirnat, Zupančič in jaz (Horak) izvoljeni v odbor „per acclamationem“; začel se je v mene zaletavati g. Stepančik in trdil da niso izvoljeni dobili večino. Grdil me je v mnogih poslanih „Tagblatta“ češ da te delam take nekorektne stvari v javnih sejah kaj moram početi še le v odborovih sejah, da sprejemljem uže bolne ude v bratovščino itd. Dolžil me stacimi natolcevanji pri občinstvu goljufije. Tudi je hodil k udruženju obrtniške družbe in pregledaval uložne bukvice, češ da niso obresti prav preračunjene, in da je mnogo goljufije. Tako rovanje je res kakor sem ga v poslanem v „Tagblattu“ nazival, „opravljanje iz obrta“ in jaz mislim, da sem po vsem povredal g. Stepančiku le resnico, kar bodo tudi priče dokazale.

Zaslišane so bile potem priče gg.: Pakič, Lahajnar, Krivec, Sever, Martin Dolenc, Regali, Drašler, Arko, Debeutz, Hočevar, zidarški mojster Zupančič itd. Zaobrnila se je situacija precej tako, da se je videlo, kakor da bi bil g. Stepančik toženec in g. Horak tožitelj. Občinstvo in porotniki so se tožitevom Stepančikovim opombam smiali večkrat.

Tako je po dolgej prvdnevnej obravnavi izprevidel graški doktor Kozjek, katerega si je bil g. Stepančik najel, da ne opravi nič, in naznalil 27. t. m. zjutraj, da odstopi od

tožbe. S tem je bila stvar končana. G. Stepančik bode plačal pravne stroške (kacih 400 gld. gotovo).

Omenjamamo še, da sta prisegala porotnika trgovca g. Lapajne iz Idrije, in g. Regoršek iz Ljubljane slovenski. Tako se oglaša dr. Kozjek in pravi, da g. Lapajne ne bode mogeli socii o nemškem članku, morda tudi g. Regoršek ne, ker znata le slovenski. Oba gospoda porotnika pa sta potolažila dr. Kozjeka, da „za silo“ uže tudi nemški znata, akoravno slovensko prisegata. — Kakor se čuje, je bil prišel dr. Kozjek z nado v Ljubljano, da bo iz Stepančikove pravde Bog zna kakovne lovorki odnesel iz Ljubljane. Pa mož se je jako zmotil, in tukajšnji juristi so mu zbadljivo smijali.

Dunajska borza 28 avgusta.

(Izvirno telegrafovno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61	gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	63	"	80	"
Zlata renta	72	"	20	"
1860 drž. posojilo	111	"	25	"
Akcije narodne banke	803	"	—	"
Kreditne akcije	244	"	—	"
London	115	"	—	"
Napol	9	"	23	"
C. kr. cekini	5	"	47	"
Srebro	100	"	25	"
Državne marke	56	"	70	"

Oznanilo.

Podpisano županstvo naznanja, da bode dne 6. septembra tekočega in vsacega naslednjega leta v Renčah letni trg za živino in različno drugo blago.

Županstvo v Renčah,
dne 18. avgusta 1878.

(266—3) France grof Strassoldo, župan.

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebostij za urade in kupčinstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavjalnega papirja. Vse potrebosti za merjeve (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, visitne karte in pismske zavitke. (158—73)

Tuji.

27. avgusta:

Evropa: Lengauer iz Gradca. — Müstl s soprogo iz Gorice. — Skuhala iz Maribora.

Pri Slonu: Pfeifer iz Gradca. — Kunčič iz Novega mesta — Dr. Caesar iz Zadra.

Pri Maliču: Kumar iz Trsta. — Weiner iz Dunaja. — Pichler iz Kranjske. — Freund iz Dunaja. — Fischer iz Trsta. — Linker iz Dunaja. — pl. Garibaldi iz Gradca. — Luks iz Trsta. — Herz iz Dunaja.

Lotrijne srečke.

V Trstu 24. avgusta: 31. 15. 34. 74. 35.

V Linci 24. avgusta: 19. 41. 59. 79. 32.

Prei, pravi, blagorosni Janez Hoff-ovi sladni preparati imajo varstveno marko, vključeno v c. kr. av.-og. državah. (Slika iznajdnika Janez Hoff-a.) Stadna kava in moka za otroke 44krat oddlikovani. (Ustanovljenje postovanja 1847.)

Tri zdravstvena poročila.

Zoper katár, kašelj, hripavost, bolezen v prsih, želodci in grlu.

C. kr. dvornej fabriki sladnih preparator gosp. Janeza Hoff-a, dvornega preskrbičnika skoraj vseh evropskih vladarjev na Dunaju, Bratitnerstrasse 8.

Parad per Kis-Terenne, 16. aprila 1878. Kakor sem opazoval, je prejeto zdravilno pivo od sladnega ekstrakta dobro vplivalo na mojega bolnika; rad je pije in *cuti se umirjenega*; vsled tega Vas prosim, da takoj proti postopnemu postavljanju posljete 28 sklenic svojega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in 1 funt Hoff-ove sladne cokolade z naslovom: „Blagorodnemu gospodu Albertu Rittnerju, direktorju Matra-rudnikov“. — Karl Stoll, dež. poslane.

Botszowie, 7. julija 1878.

Vaše blagorodje!

Pošljem Vam tu 10 gl. za predplačo ter si usojam Vas zopet kakih 50 sklenic svojega dobrega blagorosnega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta prosi.

E. Berziczy, grajski vojda v Botszowiu na Galisiju pri Haliču.

Antan, 8. julija 1878.

Prosim Vas, pošljite mi še 6 sklenic zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in prsnega bonbona od sladu. Po rabljenju prvih 6 sklenic čutim se uže boljšega; v prihodnji budem Vam svoje preverjenje naznalil.

Štefan König v Antanu pri Mattersdorfu.

Dobiva se pri gospodu G. Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani. (242—6) Prodajalcib dobivajo ceneje.

Prei, pravi sliz odpravljajoči blagorosni Janez Hoff-ov prsti sladni bonbon je v visnjevem papirju, ter je bil v 30letnem obstanaku postovanja 44krat oddlikan.

Črnila

za kopiranje, pisanje, risanje, vsake barve in vrste, vse le fino, potem barve za kolekovanje, prodaja po niskih cenah tovarna za črnilo, Ant. Mrázek, v Pragi (Češko), Křemencová ulice 3. Poskušnjo in cenilniki se pošljajo, in oddajajo se zastopništva za večja mesta. Manjša naročila s poštnim povzetjem. (271—1)

Služba gozdarja

se oddaje pri podpisanim upravnimstvu z letno plačo 600 gold., 30 metrov trdih drv in dolžnostjo, položiti kavecijo v znesku 300 goldinarjev.

Prosilec za to službo morajo biti obeh deželnih jezikov zmožni, spremni v uredovanju in računstvu, ter imajo prošnje obložene s šolskimi spričevali, in dokazili o starosti in dozdanjem službovanji najpoznej.

do 1. oktobra t. l.
pri podpisanim upravnimstvu učiniti.

Kamnik, 25. avgusta 1878.

Odbor za upravljanje mestnega premoženja.

Dr. Samec,
predsednik.
(276—1)

G. Matija Mlekuž,

ki se je zadnjih šest mesecev po Kranjskem in spodnjem Štajerskem klatil, ter na rafiniran način ljudi sleparil, nij uže od 19. septembra 1877 z banko „Slavijo“, oziroma s podpisanim glavnim zastopnikom v nikakor nej zvezi.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1878.

Ivan Hribar,
glavni zastopnik banke „Slavije“. (277)

Terke	Wir empfehlen	geschützt.
als Beste und Preiswürdigstes		
Die Regenmäntel, Wagendecken (Plachen), Bettlager, Zeltstoffe		
der k. k. pr. Fabrik		
von M. J. Elsinger & Söhne in Wien, Neubau, Zollergasse 2,		
Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.		

(159—56)

Prodaja 80 panjev, posebno pripravnih za odrejo.

Splošno se še čebeloreja v panjih, napravljenih po starej sistem, opravlja. Rayno taki panji pa z raznim ravnanjem dajejo čebelorejcu malo dobička. Podpisani daje letos čebelorejem priliko, da po ceni dobijo dandenev jako praktične panje Dzierzonove sisteme, kakor tudi zdrave in čvrste čebele. Pri tem pa moram opomniti, da jo moja konstrukcija panje tako, da se pri prevažanju na pašo, ali kamorkoli, mej potem niti jedna čebela ne zgubi, zato se lehkoh panji po noči in po dnevi prevažajo.

Na dalje je konstrukcija tako, da imajo vezi od kistarja, ter se zgorej lehkoh kakor skrinjica odprejo.

Teh 80 panjev je prav ugodno za rejo, ker nobena matica nij nad 2 leti starja, a jo večina letošnjih.

Cena preračnjena je po starej dunajske vagi, in sicer 16 kr. jeden sporec-funt, vaga se skupno s panjem, in prijemi se v Postojni do konec septembra.

Alojzij Dekleva,
v hotelu „Evropa“ v Ljubljani.
(265—1)

Javno priznanje

izrekam „Peštanskej zavarovalnej družbi“, katera je škodo za moje zgorelo polništvo po gospodu Franjo Stojcu, učitelju in okrajnemu zastopniku na Vrhniku, naglo in tako pošteno plačala, da se čutim dolžnega, izrekati „Peštanskej zavarovalnej družbi“ toplo zahvalo, ter priporočati posestnikom, da zavarujejo svoje imetje pri tej zavarovalnici.

Zaplane, dne 20. avgusta 1878.

Janez Trček, pogorelec.
Ignac Javornik, Matija Peckaj, Marka Muhih, priče.
(270—2)